

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om tillæg til lov nr. 280 af 30. juni 1922 om menighedsråd, jfr. lovbekendtgørelse nr. 245 af 7. maj 1949.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 4465; fremsættelsen findes i tidenden sp. 2279).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kirkeministeren (Frede Nielsen): Såvidt jeg er orienteret, vil det til efteråret være 20 år siden, det ærede medlem fru Inger Gautier Schmit i det kirkelige udvalg fremsatte den tanke, der er bundfældet i det forslag, der her er forelagt. Det var i 1930. I 1931 blev der fremsat et noget ændret forslag. Det kom først til drøftelse i 1938. Der nedsattes derefter et lille udvalg til at arbejde med spørgsmålet, og en betænkning blev afgivet, men siden skete der ikke noget. Der var dengang, sådan er jeg i hvert fald blevet orienteret, i visse kredse nogen sympati for tanken, men overvejende betænkeligheder, betænkeligheder, der navnlig var af økonomisk art. Man var betænkelig ved udgifternes overføring fra frivillighedens basis til det offentlige. Jeg tror, at denne økonomiske betænkelighed også nu vil slå igennem foruden andre betænkeligheder.

Forslagsstillerne kan have nogen ret i, at der er mange områder, hvor medhjælp af en eller anden art kunne gøre et arbejde. Jeg ved meget vel, at der findes mange pligt-opfyldende præster, som er spændt hårdt for, jeg ved meget vel, at det ligger vanskeligt mange steder. Men muligheden for at få denne medhjælp er allerede tilstede, som forholdene ligger nu. Man må dør, hvor man føler en sådan trang til medhjælp, kunne skaffe den, som man har gjort hidtil, på frivillig basis. Den fornødne offervilje må formodes at være tilstede, hvor man erkender ønskeligheden af en sognemedhjælper.

Det forslag, der her er fremsat, ruller adskillige perspektiver op. Man vil spørge: Hvorfor sigter det kun på kvindelige medhjælpere? Jeg forstår ikke den begrænsning, der er sat her, jeg forstår ikke, at man sætter dette skel. Der er også diakoner, og de kunne mange steder være lige så nyttige. I fjor eller i forfjor fik vi i kirkeministeriet henvendelse fra diakoner, om der ikke forelå muligheder for en ordning. Vi måtte sige til dem, at som det lå, var der ingen sådanne muligheder tilstede. Men kom et sådant forslag igennem og blev ophøjet til lov, kan

man være sikker på, at diakonerne ville melde sig med meget stor styrke. Derfor tror jeg ikke, at den begrænsning, der her er foreslået om, at ordningen kun skal omfatte kvindelige sognemedhjælpere, vil holde.

Det ærede medlem talte i sin fremsættelsestale forleden også om socialrådgiverne og pegede på, at det aldeles overvejende var kvinder, der meldte sig her. Men samme dag eller dagen efter kom der en beretning fra den skole, der har med socialrådgivere at gøre, i hvilken man netop pegede på, at det havde vist sig, at der også var stærkere tilslutning fra mændenes side til en sådan uddannelse. Man måtte regne med i fremtiden, at mændene på dette område ville melde sig i langt større grad, end de hidtil havde gjort. Jeg tror, at det samme ville komme til at gøre sig gældende, hvis man fik dette forslag igennem, men således at det ikke begrænsedes til kvindelige sognemedhjælpere.

De økonomiske betænkeligheder, man nærede allerede i 30'erne, findes også nu og vel i forstærket grad. Jeg må have lov til at sige, at jeg synes, forslaget står noget ejendommeligt til de krav om besparelser, vi ellers stadig hører fra venstres side, for her er tale om heldagsbeskæftigelse, honorarlønnede stillinger. Allerede i det kirkelige udvalg talte det ærede medlem fru Inger Gautier Schmit om et kvindeembede indenfor kirkens organisatoriske rammer. Jeg tror, at disse kvinder også meget hurtigt ville føle deres virksomhed som et embede og ville kræve hensyntagen som til et embede, at de hurtigt ville finde sammen for at løfte de fælles økonomiske interesser. De ville være, tror jeg, et nyt skud på den funktionarisme, som venstre dog ikke er en meget stærk tilhænger af.

Det ærede medlem fru Inger Gautier Schmit pegede i sin tale på, at vi i forvejen har menighedssygeplejersker, og at vi har socialrådgivere. Jeg kan føje dertil, at vi også har husmoderafløsere. Det er måske lidt rigeligt, hvis man stadig bygger videre og også vil oprette ligefrem embeder som sognemedhjælpere.

Det ærede medlem kan hævde, at lovforslaget efter sin formulering forudsætter enighed. Men selvom denne forudsætning tages med i betragtning, tror jeg, at man ofte vil kunne sige, at et menighedsråd ikke kan siges at dække hele sognets opfattelse, og at en sådan ordning, selvom den vedtages af et enigt menighedsråd, hvor præsten eller andre måske kan være særlig stærkt drivende, medens andre indenfor menighedsrådet ikke synes, de kan være bekendt at